

Beslissing

van de VREG van 2/02/2021

met betrekking tot de aanvraag tot de toelating van de aanleg en het beheer van twee directe lijnen door Nike Emea nv, Nikelaan 1, 2430 Laakdal (met ondernemingsnummer BE0450.989.424) tussen vier bestaande windturbines, en de gebouwen op de site van Nike Emea nv, na willig beroep

1. Inleiding

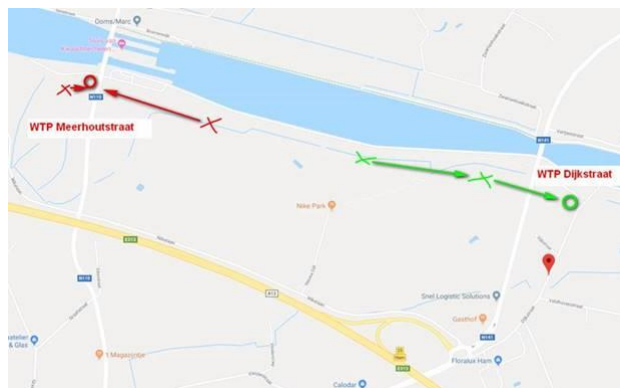
1.1. Voorwerp

Op 29 september 2019 diende Nike Emea nv, Nikelaan 1, 2430 Laakdal (met ondernemingsnummer BE0450.989.424), hierna ‘de aanvrager’, een aanvraag in tot toelating van de aanleg van directe lijnen tussen vier bestaande windturbines en de gebouwen op de site van Nike, gelegen aan Nikelaan 1, 2430 Laakdal.

De vier betrokken windturbines zijn in de omgeving van de bedrijfssite van de aanvrager gesitueerd. Ze zijn via twee afzonderlijke klantencabines aangesloten op het distributienet: 2 windturbines zijn ingekoppeld aan de ‘Meerhoutstraat’ (rood, links op het hierna ingevoegde plan), 2 andere aan de ‘Dijkstraat’ (groen, rechts op het hierna ingevoegde plan).

Het voorwerp van de aanvraag is de verbinding, via directe lijn, van deze vier windturbines met (de kopcabine van) de aanvrager.

De aanvraag betreft *in concreto* de aanleg van **twee** onderscheiden **directe lijnen**¹, waarbij telkens twee windturbines een eigen middenspanningscabine zouden hebben.

¹ Cfr. e- mail van de aanvrager van 10/03/2020: “Het gaat inderdaad om twee verschillende windturbineparken. Het lijkt ons het best om dit zo te behouden. Het zou dus inderdaad gaan om twee verschillende directe lijnen.”

1.2. Wettelijk kader

1.2.1. Toelating vereist – ligging buiten eigen site

De directe lijnen zijn niet gesitueerd op 'eigen site' zoals gedefinieerd in art. 1.1.3, 30°/1 van het Energiedecreet, namelijk op aan elkaar grenzende kadastrale percelen die alle in handen van dezelfde eigenaar, erfpachter, opstalhouder of concessiehouder zijn.

De directe lijnen² zijn daarom, krachtens art. 4.5.1, §2 van het Energiedecreet, onderworpen aan een toelating van de VREG.

1.2.2. Beoordelingscriteria

De VREG kan een toelating alleen weigeren als

- 1° installaties gelegen achter verschillende toegangspunten met elkaar worden verbonden, of
- 2° de rechten van afnemers niet gewaarborgd worden, of
- 3° er niet voldaan is aan de toelatingsvoorwaarden bepaald door de Vlaamse regering, of
- 4° de veiligheid van het net van de netbeheerder in wiens geografisch gebied de directe lijn of directe leiding is gelegen, aantoonbaar in het gedrang komt³.

Bij het beoordelen van de voorliggende aanvraag moet echter bijkomend rekening gehouden worden met

5° de risico's inzake inefficiëntie en

6° de impact op de distributienettarieven

omdat de aanvraag betrekking heeft op bestaande productie-installaties die vóór 1 januari 2019 reeds zijn aangesloten op een net⁴.

1.2.3. Adviesverlening

Conform art. 4.5.1, §2, 2e lid van het Energiedecreet moet de betrokken netbeheerder om advies gevraagd worden.

Zowel de afnemer van de door de windturbines geproduceerde stroom (i.e. de aanvrager), als de vier windturbines, zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet. Bijgevolg is de elektriciteitsdistributienetbeheerder de betrokken netbeheerder die advies moet verlenen.

We ontvingen advies van Fluvius System Operator cvba bij mail van 28 april 2020, aangevuld bij mail van 4 juni 2020. Fluvius System Operator is de werkmaatschappij van alle in het Vlaamse Gewest gesitueerde distributienetbeheerders.

1.2.4. Beslissing

Bij beslissing van 30 juni 2020 (BESL-2020-29) weigerde de VREG de toelating van de aanleg en het beheer van een directe lijn tussen de vier bestaande windturbines en de gebouwen op de site van Nike Emea nv.

---

² definitie 'directe lijn': art. 1.1.3, 26° van het Energiedecreet

³ art. 4.5.1, §2, 3° lid van het Energiedecreet

⁴ art. 4.5.1, §2, 4° lid van het Energiedecreet

1.3. Willig beroep

Bij bericht van 6 juli 2020 diende Nike een informeel willig beroep in tegen de weigeringsbeslissing van 30 juni 2020 (BESL-2020-29). Uit een later ingediende verzoekschrift tot nietigverklaring, ingediend bij de Raad van State, kon kennis genomen worden van de motivering ter ondersteuning van dit willig beroep.

Deze beslissing verklaart dit willig beroep gedeeltelijk gegrond; de beslissing van de VREG van 30 juni 2020 (BESL-2020-29) wordt hiermee ingetrokken.

We ontvingen, op ons verzoek, bijkomende informatie van Fluvius bij brief van 4 november 2020, en bij e-mails van 17 en 26 november 2020, 8 december 2020, en 18 januari 2021.

2. Analyse

2.1. Bespreking beoordelingscriteria

2.1.1.-- 1° installaties gelegen achter verschillende toegangspunten worden met elkaar verbonden

Artikel 2.2.43 van het TRDE bepaalt dat installaties gelegen achter verschillende toegangspunten zonder expliciete toestemming van de distributienetbeheerder op geen enkele manier met elkaar verbonden mogen worden.

De eigen, bestaande toegangspunten van de windturbines zouden worden opgeheven. De windturbines zouden worden aangesloten op één afnemer - (de site van) de aanvrager-, en zouden derhalve via één toegangspunt tot het distributienet, nl. dat van deze afnemer, met het net verbonden worden.

Door aanleg van de gevraagde directe lijnen zou er bijgevolg geen sprake zijn van twee (of meer) installaties gelegen achter verschillende toegangspunten op hetzelfde net, die via directe lijn met elkaar verbonden zouden zijn.

Fluvius gaf in zijn advies aan geen opmerkingen te hebben bij de voorgestelde configuratie.

2.1.2.-- 2° de rechten van afnemers worden niet gewaarborgd

Bij de beoordeling van dit criterium wordt nagegaan of en in welke mate bij de aanleg van een directe lijn de rechten van de afnemer(s) gevrijwaard worden.

De afnemer van de directe lijnen die het voorwerp zijn van deze beslissing heeft een eigen aansluiting op, en dus toegang tot, het net, en zal deze behouden. Op diezelfde aansluiting zullen ook de windturbines aangesloten worden.

De aanvrager, als afnemer, behoudt bijgevolg de rechten die voortkomen uit een rechtstreekse toegang tot het net, en verliest geen rechten door een verbinding, via een directe lijn, met de windturbines. De rechten van de afnemer blijven bijgevolg gewaarborgd.

Fluvius gaf in zijn advies aan geen opmerkingen ter zake te hebben.

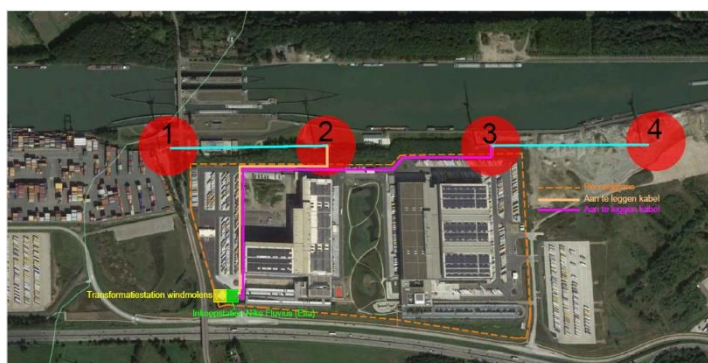
2.1.3.-- 3° er is niet voldaan aan de toelatingsvoorwaarden bepaald door de Vlaamse regering

Tot op heden zijn geen (extra) toelatingsvoorwaarden bepaald door de Vlaamse regering.

2.1.4.-- 4° veiligheid van het net van de netbeheerder komt aantoonbaar in het gedrang

De situering van de directe lijnen, voorwerp van deze beslissing, is als volgt:

- directe lijn 'Meerhoutstraat' zou de 2 meest westelijk gelegen windturbines onderling verbinden (deze kabel is reeds aanwezig in kader van aansluiting op het distributienet – zie lichtblauw op schema) en daarna met de kopcabine van Nike verbinden. De reeds aanwezige kabel tussen windturbine 1 en windturbine 2 kruist een openbare weg. Voor deze directe lijn moet enkel nog een kabel aangelegd worden vanuit windturbine 2 voor realisatie van de verbinding met de kopcabine van Nike. Voor deze directe lijn moet enkel nog een kabel aangelegd worden vanuit windturbine 2 naar de kopcabine van Nike.
- directe lijn 'Dijkstraat' zou de 2 meest oostelijk gelegen windturbines onderling verbinden (deze kabel is reeds aanwezig in kader van aansluiting op het distributienet – zie lichtblauw op schema) en daarna met de kopcabine van Nike verbinden. Deze directe lijn kruist geen openbare weg. Voor deze directe lijn moet enkel nog een kabel aangelegd worden vanuit windturbine 3 naar de kopcabine van Nike.

Uit advies van Fluvius van 18 januari 2021 blijkt de veiligheid van het net niet in het gedrang komt in de zin dat specifieke, bijkomende veiligheidsvoorschriften noodzakelijk zijn.

De veiligheid van het net is natuurlijk enkel ten volle gegarandeerd als de geldende regelgeving wordt nageleefd.

Op basis van bestaande regelgeving, zoals wetgeving en algemene voorschriften van de netbeheerder (vb. Synergridcode C2/112 voor cabines, aansluitingsreglement en -contract) gelden tal van eisen die onder meer de veiligheid van het net beogen. Deze regelgeving is ook relevant en van toepassing in het kader van de aanleg en het beheer van een directe lijn.

De netbeheerder licht de netgebruiker in omtrent deze eisen in het kader van de aanvraag tot aansluiting van een productie-installatie.

Mits naleving van geldende regelgeving brengt de aanleg en het beheer van de directe lijnen de veiligheid van het net van de netbeheerder niet aantoonbaar in het gedrang.

2.1.5.-- 5° risico's inzake inefficiëntie

Bij beoordeling van dit criterium gaat de VREG na of de aanleg van een directe lijn met betrekking tot een bestaande productie-installatie de uitbating van het net niet op dermate wijze treft dat er sprake is van een inefficiënte werking en uitbating ervan. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met de maatschappelijke efficiëntie.

Om dit te kunnen beoordelen moeten we de 2 onderscheiden directe lijnen apart beschouwen.

A. DIRECTE LIJN MEERHOUTSTRAAT

De **eerste directe lijn** betreft deze die de **2 windturbines**, thans aangesloten op de feeder **Meerhoutstraat** (vertrekkende vanuit het transformatorstation TIS 02 – Tessenderlo), zou verbinden met de aanvrager.

A.1. Er is in het verleden geïnvesteerd in (**projectspecifieke**) **netinfrastructuur** om de 2 windturbines te kunnen aansluiten op het distributienet. Het gaat in hoofdzaak om kabelinfrastructuur die de windturbines verbindt met het toen reeds bestaande distributienet.

Voor de aansluiting van de 2 windturbines werd meer bepaald 3,5 km kabel (investering 350.000 euro) aangelegd in 2012. Deze investering gebeurde niet uitsluitend voor de windturbines, maar eveneens met het oog op de aansluiting van een ander project, meer bepaald m.b.t. het sluizencomplex van De Scheepvaart ('project Scheepvaart'). De 2 windturbines werden in 2013 op het net aangesloten, het project Scheepvaart in 2017.

Uit het advies van Fluvius van 4 november 2020⁵ blijkt dat, indien de 2 windturbines niet hadden moeten worden aangesloten, de netinfrastructuur niet had moeten worden aangelegd, daar het project Scheepvaart op het bestaande distributienet kon worden aangesloten.

De infrastructuur was namelijk berekend op beide projecten: de windturbines én de Scheepvaart. Aangezien het project Scheepvaart (zonder de windturbines) aangesloten kon worden op het bestaande distributienet, werd de infrastructuur aangelegd met het oog op de aansluiting van de betreffende 2 windturbines. Door de afkoppeling van de windturbines na aanleg van de directe lijn, is de netinfrastructuur bijgevolg nutteloos aangezien deze niet langer een toegevoegde waarde biedt aan het distributienet. Om die redenen wordt het vermelde risico op inefficiënte uitbating van het distributienet door de VREG als onaanvaardbaar beoordeeld.

A.2. Naast de kabel van 3,5 km, dus de projectspecifieke infrastructuur, moet ook de **capaciteit op het net** beschouwd worden. Meer bepaald wordt nagegaan in welke mate, door aanleg van directe lijn, de benutte netcapaciteit terugvalt, en of deze onderbenutting onaanvaardbaar is.

De benutte onthaalcapaciteit (= capaciteit van het net voor injectie van elektriciteit) van zowel de middenspanningsfeeder, als de schakelpost, alsook het transformatorstation, daalt met 4 MVA door aanleg van de directe lijn. Concreet: de onthaalcapaciteit van de feeder Meerhoutstraat stijgt tot 5 MVA, en van de schakelpost Heilig Hart tot 22 MVA. De onthaalcapaciteit van het transformatorstation Tessenderlo TIP 02 zou met 4 MVA stijgen.

⁵ “...indien enkel het sluizencomplex moest aangesloten worden, had dergelijke investering niet moeten uitgevoerd worden”

Het is uiteraard eigen, en dus inherent, aan de aanleg van een directe lijn dat er onthaalcapaciteit vrijkomt en dat de benutte netcapaciteit terugvalt. Dat betreft een aanvaardbaar risico op inefficiënte uitbouw van het net.

Er is echter een niet-inherent en onaanvaardbaar risico op inefficiënte uitbating van het net doordat de aanwezige netcapaciteit, die voor specifieke installaties gecreëerd werd, nadien weer onbenut blijft. Er bestaat in dit dossier geen concreet vooruitzicht op de hernieuwde inzet van die capaciteit aangezien er geen andere concrete projecten gekend waarvoor de vrijgekomen onthaalcapaciteit dienstig zou kunnen zijn. Uit de informatie aangeleverd door Fluvius blijkt dat weliswaar verwacht wordt dat de vrijkomende capaciteit *op termijn* efficiënt kan worden ingezet, maar van concrete projecten is geen sprake.

Ook dit toont aan dat de aanleg van de directe lijn, vanuit die optiek, een risico op inefficiënte uitbating van het distributienet inhoudt, dat door de VREG om bovenvermelde redenen als onaanvaardbaar wordt beoordeeld.

Concluderend wordt geoordeeld dat de aanleg van de beoogde **directe lijn MEERHOUTSTRAAT** een onaanvaardbaar risico op een inefficiënte uitbating van het distributienet inhoudt.

De afkoppeling van de 2 windturbines van het distributienet, als gevolg van de aanleg van de directe lijn, leidt tot een inefficiënte uitbating van het net in volgende zin:

1. er werd destijds **projectspecifieke infrastructuur** aangelegd die niet had moeten worden aangelegd als de windturbines niet op het distributienet hadden moeten worden aangesloten.
2. Bovendien daalt de benutte onthaal**capaciteit**, die specifiek gecreëerd werd voor de aansluiting van de windturbines, zonder concreet vooruitzicht op de hernieuwde inzet van die capaciteit. De door aanleg van de parallelle (directe) lijn **vrijgekomen onthaalcapaciteit** is dus mogelijk verloren, want deze blijkt in praktijk niet meteen dienstig te zijn voor de aansluiting van andere, concrete, projecten.

B. DIRECTE LIJN DIJKSTRAAT

De **andere directe lijn** betreft deze die de 2 windturbines, thans aangesloten op de feeder **Dijkstraat** (vertrekkende vanuit het transformatorstation TIS 02 – Tessenderlo), zou verbinden met de aanvrager.

B.1. Voor de aansluiting van de 2 betrokken windturbines werd geen **projectspecifieke infrastructuur** aangelegd, behoudens de aansluitingskabels tussen de windmolens en de middenspanningsfeeder. De 2 windturbines werden immers aangesloten op een bestaande middenspanningsfeeder.

Als de windturbines worden afgekoppeld van het distributienet, zal de betrokken middenspanningsfeeder op dit moment niet meer dienstig zijn voor injectie, maar wel nog dienstig blijven voor de reeds aangesloten afnemers.

De aanleg van de directe lijn houdt dus vanuit die optiek geen risico op een inefficiënte uitbating van het distributienet in.

B.2. Naast de projectspecifieke infrastructuur moet ook de **capaciteit op het net** beschouwd worden. Meer bepaald wordt nagegaan in welke mate, door aanleg van directe lijn, de benutte netcapaciteit terugvalt, en of deze onderbenutting onaanvaardbaar is.

De benutte onthaalcapaciteit van de middenspanningsfeeder Dijkstraat en het transformatorstation daalt met 4 MVA door de aanleg van de directe lijn. Concreet: de onthaalcapaciteit van de feeder Dijkstraat stijgt tot 4,75 MVA. De onthaalcapaciteit van het transformatorstation Tessenderlo TIP 02 zou met 4 MVA stijgen. Hierdoor zal de betrokken middenspanningsfeeder nagenoeg onbenut worden voor injectie. De feeder blijft, na de aanleg van de directe lijn, normaal belast voor afname.

Daarmee neemt de efficiëntie van de netuitbating af op de betreffende feeder, omdat afname en injectie niet meer gecombineerd worden.

Het is uiteraard eigen, en dus inherent, aan de aanleg van een directe lijn dat er onthaalcapaciteit vrijkomt; dat de benutte netcapaciteit terugvalt, en de combinatie van afname en injectie vermindert. Dat op zich betreft een aanvaardbaar risico op inefficiënte uitbouw van het net.

Er is hier geen sprake van netcapaciteit die specifiek voor de aansluiting van de 2 betrokken windturbines gecreëerd werd.

De aanleg van de directe lijn heeft dus vanuit die optiek wel een impact op de efficiëntie van de netuitbating, maar niet in een mate die onaanvaardbaar is.

Concluderend kan geoordeeld worden dat de aanleg van de beoogde **directe lijn DIJKSTRAAT** geen onaanvaardbaar het risico op een inefficiënte uitbouw van het distributienet inhoudt.

2.1.6.-- 6° impact op de nettarieven

Bij beoordeling van dit criterium gaat de VREG na wat de impact op de nettarieven is van de aanleg van een directe lijn met betrekking tot een bestaande productie-installatie.

De exploitatie van de beoogde directe lijnen beoogt de lokaal geproduceerde energie vanuit de productie-installaties in eerste instantie lokaal (door de afnemer) te verbruiken. Hierdoor wordt minder elektriciteit afgenomen (door de afnemer) en geïnjecteerd (door de windturbines) op het net.

De exploitatie van directe lijnen houdt daardoor in dat de netbeheerder een deel van de bijdragen in de kosten van het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen (ODV) verliest.

De beheerder van een toegelaten directe lijn draagt weliswaar bij tot de kosten voor de ODV via het betalen van de heffing op directe lijn, maar de impact op de nettarieven door het verlies aan ontvangen distributienettarieven blijft daarbij bestaan. De heffing wordt immers niet geïnd door de distributienetbeheerder.

De distributienettarieven voor de overige netgebruikers zullen hierdoor stijgen in de mate dat een deel van deze kosten voor de netbeheerder vaste kosten zijn die niet proportioneel verminderen bij het verlies van bepaalde klanten.

Het inkoppelen van een productie-installatie op de installatie van een afnemer heeft steeds een impact op de nettarieven in die zin dat hierdoor een deel van de nettarieven vermeden wordt. Er is dus onmiskenbaar een impact op de nettarieven.

Gezien de huidige tariefstructuur is deze impact weliswaar eigen aan elke rechtstreekse afname van stroom van een productie-installatie via directe lijn, en daarmee gepaard gaande verminderde injectie op het net, enerzijds, en verminderde afname van het net, anderzijds.

Deze impact op de tarieven en daarmee de inkomsten van de netbeheerder is louter inherent aan de aanleg van een directe lijn en de bestaande tariefstructuur. Dit maakt geen onaanvaardbare negatieve impact op de nettarieven uit.

Er is echter méér dan enkel deze inherente impact op de nettarieven. Er kan ook sprake zijn van 'verloren investeringen' die een impact hebben op de nettarieven.

Om dit aspect, namelijk deze niet-inherente impact op de nettarieven, te kunnen beoordelen moeten we ook hier de 2 onderscheiden directe lijnen apart beschouwen.

A. DIRECTE LIJN MEERHOUTSTRAAT

De **eerste directe lijn** betreft deze die de **2 windturbines**, thans aangesloten aan de **Meerhoutstraat**, zou verbinden met de aanvrager.

Zoals hoger uiteengezet had de projectspecifieke infrastructuur nooit moeten worden aangelegd, in geval van de afkoppeling van de 2 windturbines. Het gaat om de aanleg van 3,5 km kabel voor een bedrag van 350.000 euro.

De kosten voor de investeringen in het distributienet worden via de nettarieven ten laste gelegd van alle aangesloten netgebruikers.

Bijkomende investeringen om nieuwe decentrale productie te onthalen resulteren in bijkomende injectie en dus in bijkomende inkomsten voor de distributienetbeheerder uit de nettarieven.

De investeringen die gedaan werden voor aansluiting van de 2 bestaande windturbines werden deels bekostigd door de distributienetbeheerder, op grond van de regelgeving die voorziet in de tussenkomst van de distributienetbeheerder in de aansluitingskosten voor windturbines.

Deze investeringen zullen na realisatie van de directe lijnen geen inkomsten meer genereren voor de distributienetbeheerder. We spreken bijgevolg van verloren investeringen. Desalniettemin moeten deze investeringen verder, al dan niet versneld, afgeschreven worden; dit zal dan worden verrekend in de nettarieven van alle netgebruikers. Dit betreft een onaanvaardbare impact op de nettarieven.

B. DIRECTE LIJN DIJKSTRAAT

De **andere directe lijn** betreft deze die de **2 windturbines**, thans aangesloten aan de **Dijkstraat**, zou verbinden met de aanvrager.

Voor de aansluiting van de 2 betrokken windturbines werd geen welbepaalde projectspecifieke infrastructuur aangelegd, behoudens de aansluitingskabels tussen de windmolens en de middenspanningsfeeder. De kost voor de aanleg van deze kabels werd echter door de producent gedragen.

Er vonden dus geen projectspecifieke netbeheerdersinvesteringen plaats, waarvoor, na realisatie van de directe lijn, geen inkomsten meer genereerd worden. Er zijn dus geen verloren investeringen, en er is dus geen onaanvaardbare negatieve impact op de nettarieven.

Beschikking gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. De toelating tot aanleg van de directe lijnen tussen 2 bestaande windturbines, thans aangesloten op de feeder Meerhoutstraat vertrekkende vanuit het transformatorstation TIS 02 - Tessenderlo, en de gebouwen op de site van Nike Emea nv Nike, aangevraagd door Nike Emea nv, Nikelaan 1, 2430 Laakdal (met ondernemingsnummer BE0450.989.424), te weigeren.

Artikel 2. De toelating tot aanleg van de directe lijnen tussen 2 bestaande windturbines, thans aangesloten op de feeder Dijkstraat vertrekkende vanuit het transformatorstation TIS 02 - Tessenderlo, en de gebouwen op de site van Nike Emea nv Nike, aangevraagd door Nike Emea nv, Nikelaan 1, 2430 Laakdal (met ondernemingsnummer BE0450.989.424), toe te laten.

Artikel 3. De beheerder te verplichten de VREG op de hoogte te brengen van elke wijziging in de identiteit van de beheerder van de directe lijn, alsook van de eventuele buitendienststelling van de directe lijn.

Artikel 4. De beslissing van 30 juni 2020 (BESL-2020-29) in te trekken.

Voor de VREG

Brussel, 2 februari 2021

Pieterjan Renier
Algemeen directeur